

वा० रा०

॥ २३ ॥

स्वेति ॥ दानं नित्यप्राप्तं यथाशक्ति ॥ विधिना परदत्तस्य स्वीकारः प्रतिग्रहः ॥ तत्र संयताः संकुचिताः निषिद्धप्रतिग्रहहरिता इत्यर्थः ॥ १३ ॥ नास्तिकः ॥ नास्ति परलोक इति बुद्धिमान् ॥ अनृती असत्यवचनः ॥ अनृत इति पाठेऽपि अर्श आद्यचास एवार्थः ॥ अशक्तः स्वीयैहिकामुष्मिकार्थसाधनासमर्थः ॥ १४ ॥ नेति ॥ व्रतमेकादश्यादि व्रतं ॥ क्षिप्तचित्त इति उन्मादादिनेति शेषः ॥ व्यथितः आधिव्याधिपीडितः ॥ १५ ॥ कश्चिदिति ॥ नार्यानां श्रीमतीत्याद्युत्सं ॥ श्रीः शोभा ॥ कांतिः रूपं गौरवत्वादि राजा दशरथः तस्मिन् भक्तिः स्नेहः ॥ तदभाववान् नाभूत् ॥ १६ ॥ प्रथमं राजानं स्तुत्वा तस्मिन्पुरवरे इत्यादिभिर्ब्राह्मणप्रशंसाकृता इदानीं क्षत्रियादिसाधारण्येन व

स्वकर्मनिरतानित्यं ब्राह्मणा विजितेन्द्रियाः ॥ दानाध्ययनशीलाश्च संयताश्च प्रतिग्रहे ॥ १३ ॥ नास्तिको नानृतो वापि न कश्चिदबहुश्रुतः ॥ नासूयको न चाशक्तो नाविद्वान्विद्यते कश्चित् ॥ १४ ॥ नापडंगविदत्रास्ति नाव्रतो नाबहुश्रुतः ॥ नदीनः क्षिप्तचित्तो वा व्यथितो वापि कश्चन ॥ १५ ॥ कश्चिन्नरो वानारी वानाश्रीमानाप्यरूपवान् ॥ द्रष्टुं शक्यमयोध्यायां नापिराजन्यभक्तिमान् ॥ १६ ॥ वर्णेष्वप्यचतुर्थेषु देवतातिथिपूजकाः ॥ कृतज्ञाश्च वदान्याश्च शूरा विक्रमसंयुताः ॥ १७ ॥ दीर्घायुपोनराः सर्वधर्मसत्यंच संश्रिताः ॥ सहिताः पुत्रपौत्रैश्च नित्यं स्त्रीभिः पुरोत्तमे ॥ १८ ॥ क्षत्रं ब्रह्ममुखं चासीद्दैश्याः क्षत्रमनुव्रताः ॥ शूद्राः स्वकर्मनिरता स्त्रीन्वर्णानुपचारिणः ॥ १९ ॥ सातेनेक्ष्वाकुना येन पुरी सुपरिरक्षिता ॥ यथापुरस्तान्मनुना मानवेन्द्रेण धीमता ॥ २० ॥ यो धानामग्निकल्पानां पेशलानाममर्षिणां ॥ संपूर्णाकृतविद्यानां गुहाकेसरिणामिव ॥ २१ ॥

र्णाः प्रशंस्यन्ते ॥ वर्णेष्विति त्रिभिः ॥ अय्यचतुर्थेषु अय्यो ब्राह्मणः स चतुर्थोऽप्येषां तेषु ॥ सर्ववर्णा इति शेषः ॥ वदान्यो दानशौण्डः स्यादिति विश्वः ॥ सर्वत्रासन्निति शेषः ॥ १७ ॥ १८ ॥ ब्रह्ममुखं ब्राह्मणप्रधानं तदाज्ञावर्तीत्यर्थः ॥ शूद्राणां स्वकर्माह त्रीनिति उपचारः सेवा ॥ १९ ॥ ॥ २० ॥ यो धानामिति शौर्यातिशयात् ॥ अग्निमुल्यानां पेशलानां अकुटिलानां अमर्षिणां कृताभिभवा सहिष्णूनां कृतविद्यानां अभ्यस्तास्त्राद्यादिविद्यानां यो धानांसंघैः संपूर्णेतियोजना ॥ २१ ॥

वा० कां०

॥ २३ ॥